

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Karel Lerl

Účast žactva na řešení úloh z Rozhledů

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 65 (1936), No. 1, D24--D25

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/123695>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1936

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

rečkovaného. K srovnání takovýchto grafů s našimi schémata uvádím graf č. 5, odpovídající dříve uvedenému schématu č. 3, k čemuž nutno ještě dodat, že v žákově sešitě bude tento graf i předchozí schémata vypadati výrazněji, když síť čtverečků je tištěna v sešitech barvou světle modrou.

Účast žactva na řešení úloh z Rozhledů.

Karel Lerl, Valašské Meziříčí.

V následujících několika řádcích a tabulce chci ukázati na stále klesající zájem studujících o naše Rozhledy matematicko-přírodovědecké. Nahlédneme-li do starých ročníků Časopisu nebo později do Přílohy, vidíme, že bývalo větší množství proponovaných úloh, mnohem těžších a seznam řešitelů byl udáván na několika stránkách. Ačkoliv převratem získán byl u nás velký počet škol, zvláště zřízením nových na Slovensku a Podkarpatské Rusi, lze stále od převratu pozorovati větší a větší úbytek počtu odběratelů a zájmu o úlohy stále více ubývá, přes to, že redakce Rozhledů s největším snažením hledí učiniti jejich obsah co nejzajímavějším a proponované úlohy jsou nyní někdy až velmi lehké. Jak to vysvětliti? Zajisté náladou, povahou a sklony dnešní mládeže, jejíž zájem se nese zcela často jinam mimo školu, snad i mírnějšími požadavky školními a osnovami. Na kolik to vše přičísti i dnešní hospodářské krizi a nezaměstnanosti vystudované mládeže, je další otázkou.

Tabulka je sestavena celkem z 25 let, a to z několika ročníků předválečných, namátkou vybraných (r. 1905, 1908, 1911, 1914), pak ze všech až do dnešní doby. Rozhledy počaly vycházeti místo Přílohy ve šk. r. 1921—1922. Každý jistě přisvědčí, že několik zde uvedených čísel zřetelně mluví (tabulka).

Mějme stále na paměti i poznámku o vzrůstu počtu nejen škol, ale i žactva. Tyto všechny okolnosti bylo by zajímavé zjištění přesně statisticky a vyvoditi pak úhrnem závěr. Na př. k úplnosti tabulky bylo by dobré přidati počet stř. škol, žactva a odběratelů, čímž by onen nezájem více vynikl. Srovnáme-li i ročníky z dob válečných, kdy vyšší třídy byly odvodními komisemi zbaveny žáků, s posledními lety Rozhledů, jsme ve svém přesvědčení utvrzeni. Jedno je jisté, že dnešní naše střední škola je zcela jiná než bývala před převratem, a není již školou výběrovou. Z tak malých tabulek nelze toho mnoho usouditi, ale některé věci přece jen jasně vystoupí. Na př. *jakou byla udělána deskriptivní geometrie „popelkou“ rušením reálků a odstrkem, jakého se jí dostalo na r.*

gymnasiích a r. r. gymnasiích. Když v některých letech byly úlohy z fyziky málo řešeny, může to býti redakci pobídkou pro příští rok na zmenšení požadavků, ježto pro hromadění látky ve vyšších třídách při velkém počtu žáků lze ji jen s velkými potížemi dostatečně probrati. Ale jsou patrné i jiné zjevy. Všimněme-li si v době popřevratové v tabulce maxima řešitelů (r. 1924), vidíme v seznamu jejich několik, kteří dnes pracují vědecky, a ještě více pak středoškol. učitelů. Je to po deseti letech, kdy tito se stejnou ctizádostí jako tehdy pracují pro zvýšení našeho kulturního života mezi ostatními národy. — Škromné tyto poznámky jsou vhodným námětem pro širší diskusi o všech příčinách jevícího se úpadku a o způsobech, jakými by bylo lze dosáhnouti dřívějšího stavu.

	Rok	Ročník	Počet úloh daných			Počet řešitelů	Počet zaslaných řešení			Celkem
			m	f	dg		m	f	dg	
Příloha	1905	XI	36	—	—	75	951	—	—	951
	1908	XIV	37	13	6	120	1787	108	155	2050
	1911	XVII	36	10	10	53	510	163	200	873
	1914	XX	30	10	8	72	938	111	59	1108
Příloha	1915	XXI	30	12	5	44	384	47	30	461
	1916	XXII	22	15	7	55	605	112	35	752
	1917	XXIII	20	10	5	39	221	27	110	358
	1918	XXIV	20	5	5	52	274	30	83	387
	1919	XXV	15	5	3	36	121	64	34	219
	1920	XXVI	15	5	3	42	253	83	28	364
	1921	XXVII	15	5	3	52	424	41	50	515
Rozhledy	1922	I	22	3	4	49	437	36	87	560
	1923	II	20	10	5	48	417	47	41	505
	1924	III	20	10	5	59	434	56	70	560
	1925	IV	20	10	5	37	271	49	67	387
	1926	V	20	10	5	34	192	40	27	259
	1927	VI	20	10	5	28	172	18	33	223
	1928	VII	20	10	5	44	333	47	41	421
	1929	VIII	20	10	5	46	394	23	44	461
	1930	IX	20	10	5	23	215	21	15	251
	1931	X	20	10	5	41	423	10	91	524
	1932	XI	20	10	5	15	157	29	25	211
	1933	XII	20	10	5	20	127	49	31	207
	1934	XIII	25	10	5	17	118	45	18	181
	1935	XIV	25	10	5	32	248	43	9	300